

Naar de audicien voor een hoortoestel! Wat moet u weten?

Geachte patiënt,

In deze brochure willen wij u informatie geven die u kan helpen om een voor u zo goed mogelijk resultaat met een hoortoestel te verkrijgen.

Het toestel is maar de helft van het werk!

Een hoortoestel noemen we ook wel een 'halffabricaat'! Waarom? Omdat u aan een toestel niets heeft als het niet vakkundig op uw gehoor wordt afgesteld. Dus de combinatie van de keuze van het toestel en de instelling hiervan bepalen het succes van de aanpassing voor u.

Welke audicien is de beste?

Dat is niet te zeggen. Het vakmanschap en de toewijding van de persoon die u helpt, zijn erg belangrijk. De meeste audiciens zijn aangesloten bij de NVAB (Nederlandse vereniging van audiciensbedrijven) www.nvab.nl.

Wij hebben in het algemeen goede contacten met de audiciens en werken prettig met hen samen. Als u klachten heeft over een audicien, raden wij u aan dit met de betreffende audicien te bespreken. U kunt er echter ook bij ons mee terecht.

'Ketenbedrijf' of zelfstandige audicien: wat is het verschil?

Onder de ketenbedrijven vallen onder andere Schoonenberg Hoorcomfort, Beter Horen, Van Boxtel, Specsavers en Hans Anders. Zelfstandige audiciensbedrijven werken onder eigen naam en zijn vaak (niet altijd) aangesloten bij de stichting Hoorprofs. Ieder bedrijf heeft zijn eigen voorkeuren op het gebied van hoortoestelmerken, hoeveelheid keuzemogelijkheden, lengte van de proefperiode en de mogelijkheid om wel of niet verschillende hoortoestellen te kunnen uitproberen. De zelfstandige audicien heeft meestal meer keuzevrijheid. Ook leveren fabrikanten/importeurs soms bepaalde typen hoortoestellen niet aan ketenbedrijven, maar houden zij deze exclusief voor de zelfstandige audiciens uit kwaliteitsoverwegingen!

Daarnaast is het handig om te weten hoe vaak er een gediplomeerde audicien aanwezig is en hoe snel u voor service terechtkunt, mocht uw hoortoestel mankementen vertonen.

Het is verstandig om bij verschillende audiciensbedrijven gespecificeerde offertes op te vragen om zo goed inzicht te krijgen in de te verwachten kosten. Aandachtspunten hierbij zijn:

- Hoe zit het met de garantie?
- Zijn service en onderhoud bij de prijs inbegrepen?
- Moet u (verplicht) een nazorgpakket afnemen?
- Mag u, indien nodig, meerdere keren terugkomen voor een afregeling aan uw hoortoestellen?
- Zijn de hoortoestellen verzekerd?

Vergelijk zelf de prijzen en de hiervoor geleverde kwaliteit en zorg, en bepaal voor uzelf wat u belangrijk vindt. De opvatting dat zelfstandige audiciensbedrijven duurder zouden zijn dan ketenbedrijven, gaat zeker niet altijd op.

Wat mag ik verwachten van de audicien?

De audicien kan met uw gehoortest, uw informatie over uw gehoorproblemen en uw beschikbare budget, de voor u geschikte hoortoestellen selecteren. Hij/zij kan u precies vertellen wat de kosten van ieder hoortoestel zijn en wat de verzekering daarvan vergoedt en wat u zelf moet bijbetalen. De audicien kan deze hoortoestellen optimaal instellen voor u. Dat begint met een basisinstelling en vervolgens het bijstellen op grond van uw ervaringen in de proefperiode. Het is daarom van groot belang, dat u de hoortoestellen in de proefperiode goed uitprobeert in allerlei situaties en zo goed mogelijk aan de audicien vertelt, wat wel en wat niet goed gaat. Vooral waar u last van heeft, is erg belangrijk! Schrijf het op! Soms is het snel klaar, soms ook niet en moet zelfs een ander merk of type hoortoestel geprobeerd worden.

Welk merk hoortoestel is het beste?

Alle merken maken technisch goede hoortoestellen, al is het wel zo dat er innoverende merken zijn die vanwege hun aangename klankkleur prettiger in het gebruik zijn dan andere merken. Uw keuze moet u vooral laten bepalen door hoe goed en prettig u ermee hoort, of het hoortoestel niet irriteert en of u het goed kunt bedienen. Focus u niet als eerste op het merk, type of de prijs van uw hoortoestel, maar op waar u last van heeft en wat u beter wilt hebben. Over het algemeen geldt dat in rustige luistersituaties elk hoortoestel voldoet, maar moeilijke luistersituaties vragen om hoortoestellen met uitgebreide technieken. Maak een lijst van de situaties, waarin u problemen met uw gehoor ondervindt.

Werk? Vergadering? Verkeer? Muziek? Kerk? Winkel? ...

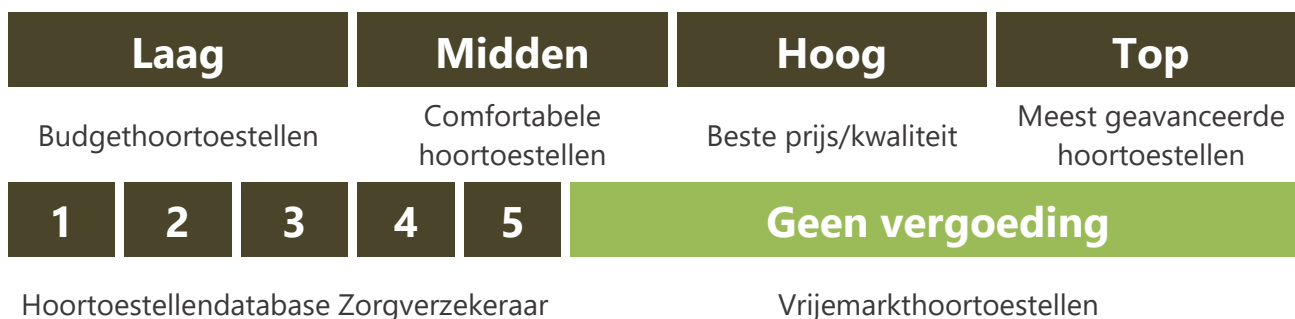
Welke hoortoestellen komen voor vergoeding in aanmerking?

Uitgangspunt is dat u voor een vergoeding in aanmerking komt als het gehoor aan het oor slechter is dan 35 dB. Als u dus **een oor hebt dat beter is dan 35 dB** en een **oor hebt dat slechter is dan 35 dB** komt u in aanmerking voor vergoeding van 1 toestel.

Er zijn eenvoudige hoortoestellen en uiterst geavanceerde hoortoestellen. Grofweg zijn deze in te delen in 4 segmenten.

laagsegment – middensegment – hoogsegment – topsegment

De hoog- en topsegmenthoortoestellen komen niet voor vergoeding van uw zorgverzekeraar in aanmerking, de toestellen uit het laagsegment en een deel van de toestellen uit het middensegment wel. Deze hoortoestellen uit het laag- en middensegment zijn door de zorgverzekeraar onderverdeeld in 5 categorieën. Om te bepalen in welke categorie u wordt ingedeeld, kijkt de audicien naar uw audiogram (hoortest) en het resultaat van de Amsterdamse Vragenlijst; een lijst met 33 vragen die u voor en na uw hoortoestelproef dient in te vullen.

Hierboven ziet u een schematische weergave van de verschillende segmenten en de hoortoestelindeling van de zorgverzekeraars.

Iedere zorgverzekeraar hanteert andere vergoedingen per categorie. Bij deze tabel is uitgegaan van de meest gunstige verdeling. Dit kan bij uw zorgverzekeraar slechter uitvallen.	Adequaat			Comfortabel		Beste prijs/kwaliteit	Maximaal haalbaar
	Laag			Midden		Hoog	Top
	500 – 1000			1000 – 1500		1500 – 2000	2000 – 2500
	1	2	3	4	5		
Verdeling categorieën door zorgverzekeraars:							
Hoorbaarheid details in geluiden en muziek	beperkt			matig		goed	excellent
Verstaanbaarheid in rumoerige situaties	beperkt			matig		goed	optimaal
Onderdrukking van windruis	beperkt			matig		goed	optimaal
Automatisch aanpassen op geluidssituatie	beperkt			matig		goed	excellent
Natuurlijke klank	beperkt			goed		goed	optimaal
Geluidsbeleving van muziek	beperkt			goed		optimaal	excellent
Samenwerking tussen 2 hoortoestellen	beperkt			goed		optimaal	excellent
Geluidskwaliteit in het algemeen	matig			goed		optimaal	excellent
Een-op-een-verstaanbaarheid in rust	goed			goed		optimaal	excellent
Fluitonderdrukking (zorgt dat het toestel niet piept)	matig			goed		optimaal	excellent
Prijs-kwaliteitverhouding	matig			goed		optimaal	optimaal
Lawaaiïonderdrukking in rumoerige situaties	matig			goed		optimaal	excellent
Gebruiksgemak (bediening knopjes, volumeregeling)	matig			goed		optimaal	excellent
Comfortabel laten klinken van harde geluiden	matig			goed		optimaal	optimaal
Lokaliseren van geluid (richting horen)	matig			goed		optimaal	excellent
Leverbaar in veel kleuren	matig			optimaal		optimaal	optimaal
Samenwerking met randapparatuur (tv, telefoon)	matig			optimaal		optimaal	optimaal
Natuurlijk eigen stemgeluid	matig			optimaal		optimaal	optimaal
Functionaliteit draadloze functies (afstandsbediening)	goed			optimaal		optimaal	optimaal
Kwaliteit en samenstelling materiaal	goed			optimaal		optimaal	optimaal
Bestand tegen transpiratie en vocht	goed			optimaal		optimaal	optimaal
Mogelijkheden om oorsuizen te verlichten	optimaal			optimaal		optimaal	optimaal
Zo onopvallend mogelijk te dragen (klein formaat)	optimaal			optimaal		optimaal	optimaal

De zorgverzekeraar heeft voor elk van de 5 categorieën de prijs vastgesteld voor het te leveren hoortoestel. Deze prijs verschilt per zorgverzekeraar. Van deze categorieprijs krijgt u 75% vergoed. U heeft dus een eigen bijdrage van 25%. Indien u aanvullend verzekerd bent, kunt u nog deels of in het geheel uw 25% eigen bijdrage vergoed krijgen. Voor de hoortoestellen die niet in deze 5 categorieën zijn opgenomen, krijgt u doorgaans geen vergoeding van uw zorgverzekeraar. Het is op dit moment niet toegestaan om hiervoor bij te betalen. Als u geen toestel uit een van de 5 categorieën neemt, betaalt de zorgverzekeraar niets (*wij vinden dit zelf een erg rare situatie*). Bij sommige merken bestaat echter de mogelijkheid om een basistoestel, zodra het uw eigendom is, te upgraden naar een toestel uit het hoog- of topsegment (vrije markt). Het basistoestel wordt dan voor 75% tot 100% vergoed (afhankelijk van uw verzekering) en u betaalt zelf het prijsverschil bij voor de upgrade.

Let op: Op hoortoestellen is het eigen risico (naast de eigen bijdrage) van toepassing.

Wat is het verschil tussen dure en goedkopere hoortoestellen?

Ieder hoortoestel kan geluid versterken, de vraag is alleen of het alles versterkt of alleen dat wat u wilt horen. Voor het versterken van geluid in een rustige situatie is een eenvoudig en goedkoop hoortoestel voldoende. Echter, mensen komen vaak in veel wisselende geluidssituaties (gezelschap, feest, verkeer et cetera). Hoortoestelfabrikanten besteden veel tijd en geld aan de ontwikkeling van technieken om ook in moeilijke luistersituaties het spraakverstaan te verbeteren. Hoe complexer de techniek, hoe kostbaarder het hoortoestel in aanschaf is. In de *tabel op pagina 3* is per eigenschap weergegeven wat u ongeveer van een hoortoestel mag verwachten in de verschillende segmenten. Let hierbij ook op de indeling van de 5 categorieën van de zorgverzekeraars.

Al deze eigenschappen kunnen bijdragen aan 'comfortabeler horen'. Slecht verstaan en last hebben van bijgeluiden is namelijk erg vermoeiend. U dient zelf te bepalen wat uw wensen zijn en wat u daarvoor over heeft. Hoewel het beslist niet zo is dat duurder beter is, moet u zich realiseren dat het goedkoopste hoortoestel vaak wel beperkingen en nadelen heeft. Vaak is het ook mogelijk om 2 typen toestellen uit verschillende segmenten met elkaar te vergelijken, dan kunt u zelf beoordelen of een duurder hoortoestel voor u ook meerwaarde heeft.

Vergoedingen voor oorstukjes

Oorstukjes worden volledig vergoed door de zorgverzekeraar. De audicien regelt de vergoeding met uw zorgverzekeraar – op voorwaarde dat de audicien een contract met uw zorgverzekeraar heeft. Veel zorgverzekeraars hebben met de audiciens waarmee zij contracten zijn aangegaan afspraken gemaakt over oorstukjes, reparaties en nazorg. Deze vallen dan binnen de gecontracteerde zorg. Vraag dit vooraf na.

Meer gedetailleerde informatie over vergoedingen:

<http://www.hoorwijzer.nl/vergoedingen/vergoedingen-per-hoorhulpmiddel/hoortoestellen.html>

Een hoortoestel in het oor of achter het oor?

Voordelen van een hoortoestel in het oor:

- mooi klein (indien de ruimte in de gehoorgang dit toelaat);
- zit op een natuurlijke plek in de oorschelp.

Nadelen van een hoortoestel in het oor:

- moet op maat gemaakt worden;
- sluit de gehele gehoorgang af, met meer kans op irritatie van de huid of onaangename eigen stem;
- een iets hogere gevoeligheid voor reparaties;
- minder geschikt voor mensen met veel oorsmeer.

Voordelen van een hoortoestel Achter Het Oor = AHO:

- het oorstukje kan heel erg klein gemaakt worden (soms is het niet meer dan een tipje dat in het oor ligt). Hierdoor is er goede ventilatie van de gehoorgang met minder kans op irritatie en een betere klank van de eigen stem;
- het luidsprekertje kan op de tip van het oorstukje mooi vlakbij het trommelvlies gebracht worden. (opmerking: dit geldt niet voor AHO's, maar voor RIC/RITE-toestellen);
- eenvoudig verschillende merken en typen uit te proberen;
- een hoortoestel achter het oor is tegenwoordig zo klein, dat anderen het nauwelijks zien of opmerken;
- geeft meestal geen problemen bij het dragen van een bril.

Nadelen van een hoortoestel achter het oor:

- soms geeft het dragen van een hoortoestel achter het oor hinder bij het dragen van een bril;
- de microfoon zit niet op de natuurlijke plek in uw oor, maar achter uw oor. Dit kan vooral bij de eenvoudige hoortoestellen het richtinghoren negatief beïnvloeden.

Wanneer is het resultaat goed genoeg?

Als u tevreden bent! Dan rijst natuurlijk de vraag: wanneer mag ik tevreden zijn? Dat is best lastig, want je kunt je altijd afvragen of het met een ander of duurder hoortoestel niet nóg beter zou kunnen.

Resultaat van de aanpassing meten

Bij het afnemen van uw hoortest is naast uw gehoordrempel de maximaal haalbare spraakverstaanbaarheid in beeld gebracht. Door middel van een zogenaamde 'vrijveldmeting', waarbij u woordjes moet nazeggen die u via een luidspreker worden aangeboden – dit benadert de werkelijkheid beter (dus niet via de koptelefoon zoals in de gehoortest), is te meten of die maximale spraakverstaanbaarheid ook wordt bereikt.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om het resultaat van het hoortoestel in uw oor, vlak voor het trommelvlies te meten. Eventuele onaangename pieken in de versterking van het hoortoestel kunnen zo zichtbaar worden gemaakt en worden verminderd.

Uw eigen ervaringen met de aanpassing?

Een goede leidraad is het volgende: de hoortoestellen moeten lekker zitten, zonder dat ze irriteren (natuurlijk na een gewenningsperiode). Geluid moet comfortabel klinken en niet pijnlijk of storend zijn. U moet er duidelijk beter mee verstaan en het gevoel hebben ze niet meer kwijt te willen. Echter, u moet zich bewust zijn van het feit dat het een hulpmiddel is, dat nooit een gezond gehoor kan evenaren – ook het allerduurste en meest geavanceerde hoortoestel kan dit niet. Met name verstaan in rumoer is lastig en daar zult u als eerste een beperking moeten accepteren.

Het uiteindelijke resultaat wordt bepaald door het hoortoestel, de kundigheid van de audicien, de beschikbare meetinstrumenten, maar zeker ook door een goede communicatie tussen u en de audicien. Als u zelf over al deze zaken een goed gevoel heeft en u bent grotendeels tevreden over uw hoortoestellen, dan is dat een goede leidraad om zelf te beslissen over de definitieve aanschaf.

Aandachtspunten hierbij zijn verder:

- de financiële afhandeling (en garantiebepalingen);
- schoonmaken en onderhoud (eventueel een onderhoudscontract);
- verzekering.

Het hangt per audicien af of hiervoor ook extra kosten in rekening gebracht worden. Indien u vooraf een offerte aanvraagt, komt u in ieder geval niet voor verrassingen te staan.

Twijfelt u aan het resultaat van de aanpassing? Maak dan een afspraak met uw KNO-arts om het resultaat te bespreken.

Welke andere hulpmiddelen dan een hoortoestel zijn er om mijn gehoor te ondersteunen?

Er is veel elektronica beschikbaar om u te ondersteunen bij zaken als: telefoneren, televisiekijken, muziek luisteren, wekker, deurbel, luisteren naar voordrachten, schouwburg en kerk. Wees ervan bewust dat hulpmiddelen een stuk comfort en bedieningsgemak kunnen bieden, maar dat uw hoortoestel de belangrijkste schakel blijft! Hoortoestellen worden gemiddeld 16 uur per dag gedragen, terwijl accessoires incidenteel worden gebruikt. Laat dit meewegen in de keuze van een voor u goed hoortoestel. Uw audicien kan u hierover informeren en u kunt ook informatie vinden op www.oorzaken.nl.

Kan ik ondersteuning krijgen bij mijn slechthorendheid in mijn werk?

Indien u door uw werk gehoorverlies hebt opgelopen, is het soms mogelijk om, indien u lid bent van een brancheorganisatie, een bijdrage te krijgen voor de aanschaf van een hoortoestel, bijvoorbeeld in de grafische industrie.

Indien het hoortoestel voor een groot deel voor het goed functioneren in uw werk van belang is, kan het UWV soms een bijdrage leveren. Een Audiologisch Centrum kan u ook bijstaan voor optimale gehoorbescherming en gehoorrevalidatie in uw werk. U kunt dat met uw KNO-arts overleggen.

Heeft u een hoortoestel nodig voor uw maatschappelijke participatie (bijvoorbeeld om vrijwilligerswerk uit te oefenen of om politiek actief te zijn), dan kunt u een beroep doen op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Hiervoor moet u bij uw gemeente zijn.